

Struchtúr agus Rialachas:

Scairchaipiteal, Rúin agus an Nós Imeachta Formheasta Achomair

Bileog Faisnéise Uimhir 37 / Aibreán 2019

Tagraítear sa bhileog faisnéise seo do Chuideachta Phríobháideach faoi Theorainn Scaireanna (cuideachta TEO) atá cláraithe faoi Acht na gCuideachtaí 2014.

1. Cineál Dílíthiúil na Scaireanna

Déileáiltear in alt 64 go dtí alt 67 le léirmhíniú agus sainmhíniú a bhaineann le scairchaipiteal agus scaireanna. Faoi alt 65, féadfaidh cuideachta, le gnáthrún, aon chuid dá scairchaipiteal íoctha a chomhshó ina stoc agus é a ath-chomhshó.

Tá luach ainmniúil ag scaireanna i gcaipiteal cuideachta. Is féidir le cuideachta scaireanna de luachanna éagsúla, d'airgeadraí éagsúla, agus le méideanna éagsúla iníoctha orthu a leithroinnt. Tá cead ag cuideachta scaireanna infhuascailte a leithroinnt faoi alt 66(4). (Ní mór go dtabharfar “scaireanna infhuascailte” ar na scaireanna sin atá infhuascailte).

Is féidir scaireanna a íoc in airgead nó i luach airgid (cáilmheas agus saineolas). Ní féidir scaireanna de chuid cuideachta a leithroinnt ar lascaire ar a luach ainmniúil (alt 71). Ní féidir scaireanna a thairiscint don phobal (más cuideachta TEO), faoi alt 68.

Is féidir leithroinnt bintiúr a dhéanamh i gcás ina gcomhlíontar coinníollacha áirithe.

- Déantar a leithéid de thairiscint bintiúr a dhíriú chuig infheisteoirí cáilithe agus chucu siúd amháin
- déantar tairiscint bintiúr a dhíriú chuig níos lú ná 150 duine
- déantar tairiscint bintiúr a dhíriú chuig infheisteoirí a fhaigheann urrúis ar chomaoin iomlán ar a laghad €100,000 in aghaidh an infheisteora maidir le gach tairiscint ar leith,
- tairiscint bintiúr arb ionann a n-ainmniúcht in aghaidh an aonaid agus €100,000 ar a laghad,
- tairiscint bintiúr de chomaoin iomlán san Aontas Eorpach níos lú ná €100,000, arna ríomh thar thréimhse 12 mhí,
- leithroinnt bintiúr, nó comhaontú maidir le leithroinnt den sórt sin a dhéanamh, d'fhonn na bintiúir sin a bheith ina n-ábhar ag aon cheann amháin nó níos mó de na tairiscintí dá dtagraítear thuas.

Is féidir tairiscint scaireanna a dhéanamh i gcás ina gcomhlíontar coinníollacha áirithe.

- Tá a leithéid de thairiscint scaireanna dírithe chuig infheisteoirí cáilithe
- déantar tairiscint scaireanna a dhíriú chuig níos lú ná 150 duine nó teaghlaim den dá rud.

Tá deimhniú faoi ghnáthshéala na cuideachta ina fhianaise prima facie ar theideal an chomhalta ar an scair.

Faoi alt 99, ní mór do chuideachta, laistigh de 2 mhí tar éis an dáta ar ar leithroinneadh nó ar aistríodh scaireanna, na deimhniú a ghabhann leis na scaireanna agus bintiúir ar fad a leithroinneadh nó a aistríodh a chomhlánú agus a bheith faoi réir le haghaidh seachadadh mura bhforáiltear dá mhalairt sa choinníoll maidir leis an eisiúint scaireanna.

Más rud é go n-éilíonn aon duine go bréagach agus go meabhlach gur scairshealbhóir é nó í nó go bhfuil leas aige nó aici i gcuideachta agus go bhfaigheann sé nó sí nó aon scair/leas sa chuideachta, nó má dhéanann sé nó sí iarracht iad a fháil, nó má fhaigheann sé nó sí aon airgead atá dlite d'úinéir na scaire / an leasa nó má chaitheann sé nó sí vóta ag aon chruinniú, tá sé nó sí ciontach i gcion chatagóir 2.

2. Caipiteal Cuideachta

Ní féidir le cuideachta aon scaireanna a leithroinnt mura mbeidh an leithroinnt údaraithe trí gnáthrún nó le bunreacht na cuideachta.

Tá roinnt bealaí inar féidir le duine teacht chun a bheith ina scairshealbhóir i gcuideachta. Is iadsan, go príomha, ar leithroinnt scaireanna nua-eisithe ag an gcuideachta nó ar aistriú nó tarchur ó scairshealbhóir atá ann cheana féin.

Tá cearta réamhcheannaigh luaite in alt 69(6). Fágann sé sin nach féidir scaireanna a thairiscint gan na scaireanna a bheith tairgthe d'aon scairshealbhóir sa chuideachta ar dtús. Tá an tréimhse ina bhféadfar glacadh leis an tairiscint laghdaithe san Acht nua ó 21 lá go dtí 14 lá.

Níl feidhm ag an tairiscint réamhcheannaigh maidir le leithrannta scaireanna, áfach,

- sa mhéid is go bhforáiltear sa bhunreacht, le rún speisialta nó i dtéarmaí eisiúna scaireanna a leithroinneadh cheana féin, a mhéid a fhoráiltear amhlaidh;
- maidir le leithrannta scaireanna ar chomaoin a focadh go hiomlán nó go páirteach, ar shlí seachas in airgead;
- maidir le leithrannta scaireanna do shínitheoir nó sínitheoirí bhunreacht na cuideachta tráth corpraithe na cuideachta, arb iad na scaireanna ar ghlac an sínitheoir nó na sínitheoirí sin leo roimh an gcorprú sin;
- maidir le leithrannta scaireanna do dhaoine de bhun théarmaí scéim scaire fostaithe arna bunú ag an gcuideachta;
- maidir le leithroinnt scaireanna bónais.

Is amhlaidh fós go gcuirtear isteach leithrannta scaireanna ar **fhoirm B5** agus gur chóir an fhoirm sin a chur isteach laistigh de 30 lá ón leithroinnt. Is cion chatagóir 4 é mainneachtain í a chomhdú in am. Is féidir an clár a cheartú faoi alt 174 d'Acht na gCuideachtaí 2014 i gcás nach ndearnadh aon ghannsonrú nó róshonrú. Ba chóir an fhoirm B42a a chur isteach.

Glaó ar Scaireanna

Faoi alt 77 d'Acht na gCuideachtaí 2014, ach amháin i gcás ina bhforáiltear dá mhalairt i mbunreacht na cuideachta, féadfaidh na stiúrthóirí ó am go ham glaonna a dhéanamh ar na comhaltaí i leith airgid a bheidh gan íoc ar scaireanna. Íocfaidh gach comhalta faoi réir ag fógra 30 lá ar a laghad a fháil.

Is féidir glaonna a chúlghairm, a chur ar athló agus measfar glaonna a bheith déanta an tráth a ritheadh an rún ó na stiúrthóirí. Luaitear na forálacha a bhaineann le glaonna ar scaireanna in alt 77, alt 78 agus alt 79 d'Acht na gCuideachtaí.

Forghéilleadh Scaireanna

Mura bhforáiltear dá mhalairt i mbunreacht na cuideachta, baineann alt 81 leis na nósanna imeachta maidir le forghéilleadh scaireanna. Bhí na rialacha sin leagtha amach roimhe seo i rialachán 33 – rialachán 39 de Thábla A.

Ceanglaítear go ndéanfadh stiúrthóir nó rúnaí na cuideachta ráiteas á rá go bhfuil an scair forghéillte go cuí ar dháta luaite a bheidh ina fhianaise dhochloíte ar na fíorais. Roimhe seo, rinneadh é sin trí mheán dearbhú reachtúil, in Achtanna na gCuideachtaí roimhe seo.

Cuirtear isteach **Foirm B7** sa chás ina ndearna an chuideachta aon cheann díobh seo a leanas:

- a scairchaipiteal a chomhdhlúthú agus a roinnt ina scaireanna de mhéid is mó ná a scaireanna láithreacha;
- aon scaireanna a thiontú ina stoc;
- stoc a ath-chomhshó ina scaireanna;
- a scaireanna nó aon cheann díobh a fhoroinnt;
- aon scaireanna infhuascailte a fhuascailt;
- aon scaireanna tosaíochta a fhuascailt; aon scaireanna a chur ar ceal, ar shlí seachas i ndáil le laghdú caipitil cuideachta (alt 84).

Cuirtear isteach an fhoirm B7 laistigh de 30 lá. Is cion chatagóir 3 é mainneachtain é sin a dhéanamh.

Cuirtear isteach **Foirm B4** sa chás ina ndéantar méadú ar chaipiteal údaraithe na cuideachta. Ní mór an fhoirm a chur isteach laistigh de 30 lá. Is cion chatagóir 3 é mainneachtain é sin a dhéanamh.

Clárú na sonraí um chearta speisialta.

Faoi alt 90 d'Acht na gCuideachtaí 2014, ba cheart **Foirm B11** a chur isteach chuig an CRO sa chás ina leithroinneann cuideachta scaireanna ag a bhfuil cearta nach bhfuil luaite ina bunreacht nó in aon rún nó comhaontú a bhfuil feidhm ag alt 198 ina leith agus ba chóir an seachadadh sin a chur i gcrích laistigh de 30 lá. Baineann an méid sin le scaireanna sa chás ina bhfuil an t-aon difríocht amháin i ndáil le díbhinní (laistigh de thréimhse 12 mí ón leithroinnt roimhe sin). Ba chóir **foirm B12** a chur isteach sa chás ina ndéantar athrú ar na cearta chun aon scaireanna atá ann cheana féin, seachas trí athrú bunreachtúil nó le rún. Cuirtear **foirm B13** faoi bhráid na CRO sa chás ina ndéantar ainm (nua) nó ainmníocht eile a shannadh d'aon chineál scaireanna ar shlí seachas trí athrú bunreachtúil nó le rún ón gcuideachta.

Aistriú scaireanna

Cuirtear iad seo i gcrích i gcomhlíonadh alt 94 agus alt 95 d'Acht na gCuideachtaí 2014 agus aon srianta a bhfuil feidhm acu i mbunreacht cuideachta. Ní fhaigheann an CRO fógra maidir leis an aistriú scaireanna tráth an aistrithe agus is í an t-aon fhoirm amháin ina léireofaí an fhaisnéis nuashonraithe an fhoirm B1 – tuairisceán bliantúil, a bhfuil d'oibleagáid ar gach cuideachta í a chomhdú. Ní foirm de chuid an CRO í an fhoirm Aistrithe Stoic agus níor cheart í a chur isteach chuig an CRO.

Tá cumas na stiúrthóirí chun diúltú an t-aistriú scaireanna a chlárú le fáil in alt 95. Scoirfeadh an cumas sin 2 mhí tar éis an dáta ar a seachadfar ar an gcuideachta an ionstraim aistrithe, agus ní mór do na stiúrthóirí fógra faoin diúltú a sheoladh chuig an aistriú ionchasach.

I gcás ina bhfaighidh duine bás, is é nó í ionadaí pearsanta an éagaigh an t-aon duine amháin atá aitheanta ag an gcuideachta a bhfuil aon teideal aige nó aici chun na scaireanna (mura bhforáiltear dá mhalairt i mbunreacht na cuideachta).

Fuascailt Scaireanna

Is féidir le cuideachta a scaireanna féin a fháil trí cheannach, nó, i gcás scaireanna infhuascailte, trí fhuascailt nó ceannach faoi alt 105 d'Acht na gCuideachtaí 2014. Is féidir an fhuascailt a dhéanamh faoi cibé téarmaí a shonrófar i mbunreacht na cuideachta, mar a shonraítear sna cearta a ghabhann leis na scaireanna atá i gceist nó le rún speisialta.

Ceannach Scaireanna

Faoi réir srianta i mbunreacht na cuideachta, is féidir le cuideachta a scaireanna féin a cheannach faoi alt 105 d'Acht na gCuideachtaí 2014. Tá aon fháil den sórt sin faoi réir ag an íocaíocht a dhéanamh as brabúis atá ar fáil lena ndáileadh nó, i gcás ina mbeartaíonn an cuideachta na scaireanna a chealú, as fáiltais ó eisiúint nua scaireanna a dhéanfar chun críche na fála. Laistigh de 30 lá tar éis sheachadadh na scaireanna a fuarthas ar an gcuideachta, ní mór Foirm H5 a sheoladh chuig an CRO.

Scaireanna a fháil i gCuideachta Shealbhaíochta

Faoi alt 114 d'Acht na gCuideachtaí 2014, féadfaidh cuideachta scaireanna a cheannach i gcuideachta arb í a cuideachta shealbhaíochta í faoi réir coinníollacha áirithe, eadhon –

- (a) go ndéanfar an chomhaoin i leith na scaireanna sin a fháil a sholáthar as na brabúis de chuid na fochuideachta atá ar fáil le dáileadh;
- (b) ar na scaireanna sin d'fháil agus fad a bheidh na scaireanna ar seilbh ag an bhfochuideachta –
  - (i) ní fheidhmeoidh an fochuideachta aon chearta vótála maidir leis na scaireanna agus beidh aon fheidhmiú airbheartaithe ar na cearta sin ar neamhní;
  - (ii) an modh lena gcaithfear leis na scaireanna arna sealbhú amhlaidh ag an bhfochuideachta –
    - I) foráiltear do ráitis airgeadais aonáin na fochuideachta in alt 320(2) (ina bhfuil foráil freisin lena gcuirtear srian ar bhrabúis ar fáil lena ndáileadh trí thagairt don chur chuige cuntasaíochta i leith na scaireanna sin dá bhforáiltear ansin); agus
    - II) foráiltear do ghrúpáitis airgeadais, más ann, na cuideachta sealbhaíochta in alt 320(3).

Ní mór an conradh a bheith údaraithe roimh ré ag an dá pháirtí.

Sainmhínítear cuideachta shealbhaíochta in alt 8 den Acht nua agus sainmhínítear cuideachta mar chuideachta shealbhaíochta na cuideachta eile más rud é go bhfuil an ceann eile sin ina fochuideachta aici, agus sa chás sin amháin.

Scaireanna Cisteáin

Scaireanna arna bhfáil ag cuideachta faoi cheannachán a fuarthas faoi alt 105, déanfar iad a chealú nó a shealbhú ag an gcuideachta mar scaireanna cisteáin. Ní bheidh d'éifeacht ag cealú ar bith, áfach, go laghdófar méid scairchaipitil údaraithe na cuideachta.

Ní féidir le luach ainmniúil na scaireanna cisteáin arna sealbhú ag cuideachta a bheith níos mó ná 10 faoin gcéad dá caipiteal cuideachta. Chomh fada agus a shealbhóidh cuideachta scaireanna cisteáin, tá na cearta vótála (más ann) a ghabhann leis na scaireanna sin ar neamhní agus níl aon díbhinn iníoctha ach an oiread.

Ordú um Nochtadh

Ciallaíonn ordú um nochtadh ordú ón gCúirt do dhuine ar bith faisnéis maidir le húinéireacht scaireanna a thabhairt. Is féidir le duine ar bith ag a bhfuil leas airgeadais i gcuideachta iarratas a dhéanamh chun na Cúirte ar ordú um nochtadh. Cuirfidh an t-iarratasóir faoi deara fógra ar Fhoirm H2 in éineacht le cóip den ordú a sheoladh tríd an bpost cláraithe laistigh de sheacht lá tar éis an t-ordú a dhéanamh chuig

an CRO, chuig an gcuideachta etc.

3. Cúnamh airgeadais le haghaidh Scaireanna a fháil

Alt 82 d'Acht na gCuideachtaí 2014. Níl sé dleathach do chuideachta aon chúnamh airgeadais a thabhairt le haghaidh ceannach scaireanna sa chuideachta nó i gcuideachta shealbhach na cuideachta (más infheidhme). Tá feidhm ag an toirmeasc cibé an go díreach nó go hindíreach a thugtar an cúnamh nó an dtugtar é trí iasacht nó ráthaíocht, trí urrús a sholáthar nó ar shlí eile.

Tá eisceachtaí ann agus ceadaítear faoi alt 82(5) an cúnamh airgeadais i gcás nach bhfuil an fháil ina príomhchuspóir ag an gcuideachta agus an cúnamh á thabhairt aici nó i gcás ina bhfuil sé teagmhasach i ndáil le críche éigin níos mó agus go bhfuil an cúnamh á thabhairt de mheon maith.

Liostaítear in alt 82(6) na heisceachtaí don toirmeasc lena n-áirítear:

- tabhairt cúnamh i gcomhréir leis an Nós Imeachta Formheasta Achomair (féach alt 5 le do thoil)
- maidir le díbhinní nó dáileadh as brabúis
- chun dliteanais arna dtabhú go dleathach a urscaoileadh
- chun airgead a thabhairt ar iasacht mar chuid den ghnáth-ghnó
- scair-scéimeanna d'fhostaithe
- athmhaoiniúchán
- uiríll, ráthaíochtaí agus slánaíochtaí
- táillí, coimisiúin agus costais.

Is cion chatagóir 2 é sárú a dhéanamh ar alt 82.

4. Rúin agus Cruinnithe

Déileáiltear le Cruinnithe Ginearálta agus Rúin i gCaibidil 6, Cuid 4 d'Acht na gCuideachtaí 2014. Ceanglaítear ar chuideachta cruinniú ginearálta bliantúil a thionól i ngach bliain faoi alt 175, agus gan níos mó ná 15 mhí a bheith idir na cruinnithe sin. Ceanglaítear ar chuideachta fós cruinniú ginearálta bliantúil a thionól laistigh de 18 mí ón uair a corpraíodh í.

An Cruinniú Ginearálta Bliantúil agus an chuideachta TEO

Cruinniú gan tionól

Ní gá do Chuideachta Phríobháideach faoi Theorainn Scaireanna atá cláraithe faoi Chuid 2 d'Acht na gCuideachtaí 2014 (cuideachta TEO) cruinniú ginearálta bliantúil a thionól sa chás ina síneoidh na comhaltaí go léir atá i dteideal bheith i láthair agus vótáil ag cruinniú ginearálta den sórt sin rún i scríbhinn, roimh an dáta is déanaí chun an cruinniú sin a thionól.

Ní mór go ndéanfaí an méid seo a leanas sa rún i scríbhinn:

- é an admháil go bhfuarthas na ráitis airgeadais a bheadh le cur faoi bhráid an chruinnithe,
- gach ábhar a réiteach a bheadh le réiteach ag an gcruinniú ginearálta bliantúil, agus, ina dteannta sin,
- a dheimhniú nach bhfuil aon athrú beartaithe i gceapadh an duine (más ann) a bhí, ar dháta an rúin, ceaptha mar iniúchóir reachtúil na cuideachta.

Gach cineál eile cuideachta, cibé acu Cuideachtaí Poiblí Teoranta, Cuideachtaí Gníomhaíochta Ainmnithe, Cuideachtaí Neamhtheoranta nó Cuideachtaí faoi Theorainn Ráthaíochta, ní mór dóibh cruinniú ginearálta bliantúil a thionól sa chás ina bhfuil beirt chomhaltaí nó níos mó acu.

Cruinniú Iasmuigh den Stát

Féadfar cruinniú ginearálta bliantúil a thionól lasmuigh den Stát sa chás ina bhfuil comhaontú d'aon ghuth ina leith sin; mura bhfuil, tá an dualgas ann na socruithe riachtanacha a dhéanamh chun a áirithiú gur féidir le comhaltaí, trí mhodhanna teicneolaíoch, páirt a ghlacadh i gcruinniú den sórt sin gan an Stát a fhágáil. Tá an gnó nach mór a bheith san áireamh ag cruinniú ginearálta bliantúil leagtha amach in Alt 186.

Áireofar sa ghnó ag an gcruinniú ginearálta bliantúil:

- breithniú maidir le ráitis airgeadais reachtúla na cuideachta agus tuarascáil na stiúrthóirí agus, murab amhlaidh go bhfuil an chuideachta i dteideal na díolúine ó iniúchadh faoi alt 360 nó alt 365 agus gur bhain sí leas as an díolúine sin, tuarascáil na n-iniúcháirí reachtúla ar na ráitis sin agus ar an tuarascáil sin;
- athbhreithniú na gcomhaltaí ar chúrsaí na cuideachta;
- ach amháin má fhoráiltear dá mhalairt i mbunreacht na cuideachta
  - dearbhú díbhinne (más ann) de mhéid nach mó ná an méid atá molta ag na stiúrthóirí; agus
  - údarú na stiúrthóirí chun luach saothair na n-iniúcháirí reachtúla (más ann) a cheadú;
- i gcás ina bhforáiltear dó i mbunreacht na cuideachta, toghadh agus atoghadh stiúrthóirí; ach amháin sa chás ina bhfuil an chuideachta i dteideal na díolúine ó iniúchadh agus inar bhain sí leas as an díolúine sin, ceapadh nó athcheapadh iniúcháirí reachtúla; agus
- i gcás ina bhforáiltear amhlaidh i mbunreacht na cuideachta, luach saothair na stiúrthóirí.

Cruinniú Ginearálta Urghnách

Gach cruinniú ginearálta, seachas cruinnithe ginearálta bliantúla, meastar gur Cruinnithe Ginearálta Urghnácha iad. Ní mór fógra a thabhairt maidir le gach cruinniú ginearálta do gach comhalta, stiúrthóir agus do rúnaí na cuideachta chomh maith le hionadaí pearsanta comhalta éagtha. Má tá iniúcháir ceaptha, gheobhadh sé nó sí fógra freisin.

Ní mór go dtabharfaí fógra 7 lá sula ndéanfar gach cruinniú ginearálta a thionól. Ní mór fógra 21 lá a thabhairt i gcás cruinniú ginearálta bliantúil nó cruinniú ag a bhfuil rún speisialta le rith, áfach. Faoi alt 181(2), ceadaítear fógra gearr i leith cruinnithe sa chás ina n-aontaíonn gach comhalta atá i dteideal bheith i láthair agus vótáil leis sin agus sa chás ina n-aontaíonn na hiniúcháirí leis freisin (má tá siad ceaptha).

Is féidir le córam a bheith comhdhéanta de bheirt faoi alt 182 mura luaitear a mhalairt sa bhunreacht nó más comhalta amháin atá ag an gcuideachta. Déileáiltear in alt 183 den Acht le seachvótálaithe agus tá an fhoirm sheachvótála leagtha amach in alt 184. Tagann na hailt sin in ionad roinnt de na réimsí i dTábla A den Sceideal a ghabhann le hAchtanna na gCuideachtaí roimhe seo 1963-2013.

Rúin speisialta agus gnáthrúin

Éilíonn rún speisialta tromlach 75% de na vótaí arna gcaitheamh ag na comhaltaí atá i dteideal vótála. Tugtar sainmhíniú ar ghnáthrúin san Acht seo (alt 191) agus ciallaíonn sé rún arna rith trí thromlach simplí de na vótaí arna gcaitheamh ag na comhaltaí atá i dteideal vótála, le vóta arna chaitheamh go pearsanta nó trí sheachvótálaí ag cruinniú ginearálta den chuideachta.

Rúin i scríbhinn

Féadfaidh rún i scríbhinn faoin Acht 2014 seo a bheith ina rún speisialta nó ina ghnáthrún. Féach alt 193 agus alt 194 le do thoil.

Is **ionann rún d'aon ghuth i scríbhinn** agus ceann i scríbhinn, arna shíniú ag na comhaltaí uile de chuid cuideachta atá de thuras na huairé i dteideal bheith i láthair agus vóta a chaitheamh. San Acht 2014, tá feidhm aige sin maidir le gach cuideachta TEO (cuideachta phríobháideach faoi theorainn scaireanna faoi Chuid 2 den Acht).

Rún tromlaigh i scríbhinn

- áirítear leis gnáthrún nó rún speisialta agus braitheann na ceanglais ar an tromlach is gá.
- Tagann rún tromlaigh i scríbhinn i bhfeidhm níos déanaí ná rún i scríbhinn arna rith d'aon ghuth.
- Tagann gnáthrún tromlaigh i scríbhinn i bhfeidhm seacht lá tar éis an tsínithe deiridh, agus tagann rún speisialta tromlaigh i scríbhinn i bhfeidhm 21 lá tar éis an tsínithe deiridh mura rud é go dtarscaoilfidh comhaltaí an ceart sin faoi alt 194(10) nó go sonrófáir dáta áirithe sa rún.
- Ní féidir le Cuideachtaí Poiblí Teoranta (CPT), Cuideachtaí faoi Theorainn Ráthaíochta (CTR) ná Cuideachtaí Neamhtheoranta (CNT/CPN/CPNT) rún tromlaigh i scríbhinn a rith.
- Ní féidir rún chun iniúcháir nó stiúrthóir a chur as oifig a rith le rún d'aon ghuth nó rún tromlaigh i scríbhinn.
- I gcás gnáthrún tromlaigh i scríbhinn, ciallaíonn an tromlach comhaltaí is gá comhalta nó comhaltaí a ionadaíonn, ina n-aonar nó le chéile, an tráth a síníodh an rún lena mbaineann, níos mó ná 50 faoin gcéad de chearta vótála iomlána na gcomhaltaí ag a raibh, an tráth sin, an ceart chun bheith i láthair agus vótáil ag cruinniú ginearálta den chuideachta.
- I gcás rún speisialta tromlaigh i scríbhinn, ciallaíonn an tromlach comhaltaí is gá comhalta nó

comhaltaí a ionadaíonn, ina n-aonar nó le chéile, an tráth a síníodh an rún lena mbaineann, níos mó ná 75 faoin gcéad de chearta vótála iomlána na gcomhaltaí ag a raibh, an tráth sin, an ceart chun bheith i láthair agus vótáil ag cruinniú ginearálta den chuideachta.

- Is féidir leis an rún a bheith comhdhéanta de roinnt doiciméad i bhfoirm chomhchosúil agus iad ar fad sínithe ag comhalta amháin nó níos mó.

Cuideachtaí Comhalta Aonair

Is ionann cuideachta comhalta aonair agus cuideachta ag a bhfuil comhalta aonair. Bíonn gach cumhacht is infheidhmithe ag cuideachta i gcruinniú ginearálta infheidhmithe ag an gcomhalta aonair gan an gá cruinniú ginearálta a thionól. Níl feidhm aige sin, áfach, maidir leis an gcumhacht chun iniúchóir a chur as oifig. Chuirfí an rún faoi bhráid an CRO ansin laistigh de 15 lá.

Rúin do chur faoi bhráid an CRO – Ginearálta

Faoi alt 198 d'Acht na gCuideachtaí 2014, ceanglaítear cóip de rún speisialta a chur faoi bhráid an CRO laistigh de 15 lá ón uair ar ritheadh é. Úsáidtear foirm G1 chun na críche sin.

Áirítear leis na rúin a chaithfear a chur faoi bhráid an CRO:

- Rúin a gceanglaítear faoin Acht seo nó le bunreacht cuideachta a bheith ina rúin speisialta;
- Rúin a bheadh comhaontaithe ag comhaltaí uile cuideachta, ach, mura gcomhaontófaí amhlaidh, nach mbeadh éifeachtach chun a gcríche mura mbeidís rite mar rúin speisialta;
- Rúin nó comhaontuithe a bheadh comhaontaithe ag gach comhalta d'aicme éigin scairshealbhóirí, ach, mura gcomhaontófaí amhlaidh, nach mbeadh éifeachtach chun a gcríche mura mbeidís rite ag tromlach áirithe ar leith nó ar shlí eile i mbealach ar leith, agus gach rún nó comhaontú a bhfuil d'éifeacht acu go gcuirtear ceangal ar gach comhalta d'aon aicme scairshealbhóirí cé nár comhaontaigh na comhaltaí sin go léir ina leith;
- rúin lena ndéantar méadú nó laghdú ar scairchaipiteal údaraithe (más ann) cuideachta;
- rúin lena dtugtar údarás chun scaireanna a leithroinnt;
- rúin go ndéanfaí cuideachta a fhoirceannadh go toilteanach;
- rúin chun cearta nó srianta a chur ag gabháil le haon scair;
- rúin chun aon chearta nó srianta den sórt sin a athrú;
- rúin chun aon scair neamhaicmithe a aicmiú;
- rúin chun scaireanna de chineál amháin a chomhshó ina scaireanna de chineál eile;
- rúin chun scairchaipiteal a athrú ina stoc agus rúin chun stoc a athrú ina scairchaipiteal.

Taifid a choinneáil

Ní mór don chuideachta taifid a chothabháil. Déileáiltear in alt 213 – alt 218 d'Achtanna na gCuideachtaí 2014 le foirm an chláir agus an gá é a choimeád. Ceanglaítear fógra a sheoladh chuig an CRO i gcás nach gcoimeádann cuideachta an clár ag a hoifig chláraithe, agus i gcás ina n-athraíonn sí an áit ina gcoimeádtar na cláir. Úsáidtear **foirm B3** chun na críche sin.

5. An Nós Imeachta Formheasta Achomair

Tá an Nós Imeachta Formheasta Achomair clúdaithe i gCaibidil 7 de Chuid 4 d'Acht na gCuideachtaí. Clúdaíonn an Nós Imeachta Formheasta Achomair roinnt réimsí éagsúla den Acht agus ceadaíonn an nós imeachta gníomhaíochtaí srianta áirithe a bheadh toirmiscthe ar shlí eile. Is bealach é trínar féidir le cuideachtaí dul i mbun gníomhaíochtaí srianta trína chinntiú go dtoilíonn na daoine a bhfuil na srianta sin ceaptha lena gcosaint, leis an ngníomh.

Is iad seo a leanas na gníomhaíochtaí teoranta:

- cúnamh airgeadais maidir le scaireanna a fháil (alt 82),
- laghdú ar chaipiteal na cuideachta (alt 84),
- athrú ar chaipiteal na cuideachta ar atheagrú (alt 91),
- toirmeasc ar chaitheamh le brabús nó caillteanas réamhfhála i ráitis airgeadais na cuideachta sealbhaíochta mar bhrabúis atá ar fáil le dáileadh (alt 118),
- toirmeasc ar iasachtaí do stiúrthóirí agus do dhaoine bainteacha (alt 239),
- cumasc intíre (alt 464),
- foirceannadh toilteanach ag comhaltaí (alt 579).

Ciallaíonn an Nós Imeachta Formheasta Achomair an nós imeachta trína ndéantar rún (speisialta) a rith lena ndeonaítear údarás, arna rith tráth nach déanaí ná 12 mhí roimh thús na gníomhaíochta

agus trína seachadann an chuideachta ar an gCláraitheoir cóip den dearbhú mar a cheanglaítear faoi alt 202. Ní mór don chuideachta an dearbhú a sheachadadh tráth nach déanaí ná 21 lá tar éis an dáta ar ar thosaigh an ghníomhaíocht. Baineann ceanglais bhreise le roinnt de na gníomhaíochtaí srianta agus tá cineál difriúil dearbhaithe de dhíth ag brath ar an ngníomhaíocht shrianta a bhfuiltear ag déileáil léi.

Tá smachtbhanna sibhialta ar fáil do leachtaitheoir, creidiúnaí nó comhalta de chuideachta nó d'Oifig an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach sa chás ina ndearnadh dearbhú gan forais réasúnacha déanamh amhlaidh faoi alt 210 d'Acht na gCuideachtaí 2014, agus féadfaidh stiúrthóir a shínigh an dearbhú a bheith freagrach go pearsanta gan dliteanas teoranta i leith fhiacha agus dliteanais ar bith na cuideachta nó iad ar fad.

Ní féidir le gach cineál cuideachta leas a bhaint as an Nós Imeachta Formheasta Achomair – tá srianta ar úsáid nósanna imeachta ag Cuideachtaí Teoranta Poiblí. Ní mór do chineálacha áirithe Cuideachta rúin speisialta seachas gnáthruin a rith chun éifeacht a thabhairt do nósanna imeachta áirithe.

5.1 Cúnamh airgeadais le haghaidh Scaireanna a fháil

Alt 82 d'Acht na gCuideachtaí 2014. Níl sé dleathach do chuideachta aon chúnamh airgeadais a thabhairt le haghaidh ceannach scaireanna sa chuideachta nó i gcuideachta shealbhaíochta na cuideachta (más infheidhme). Tá feidhm ag an toirmeasc cibé an go díreach nó go hindíreach a thugtar an cúnamh nó an dtugtar é trí iasacht nó ráthaíocht, trí urrús a sholáthar nó ar shlí eile.

Tá eisceachtaí ann agus ceadaítear faoi alt 82(5) an cúnamh airgeadais i gcás nach bhfuil an fháil ina príomhchuspóir ag an gcuideachta agus an cúnamh á thabhairt aici nó i gcás ina bhfuil sé teagmhasach i ndáil le críche éigin níos mó agus go bhfuil an cúnamh á thabhairt de mheon maith.

Liostaítear in alt 82(6) na heisceachtaí don toirmeasc lena n-áirítear:

- tabhairt cúnamh airgeadais i gcomhréir leis an Nós Imeachta Formheasta Achomair
- maidir le díbhinní nó dáileadh as brabúis
- chun dliteanais arna dtabhú go dleathach a urscaoileadh
- chun airgead a thabhairt ar iasacht mar chuid den ghnáth-ghnó
- scair-scéimeanna d'fhostaithe
- athmhaoiniúchán
- uiríll, ráthaíochtaí agus slánaíochtaí
- táillí, coimisiúin agus costais.

Is cion chatagóir 2 é sárú a dhéanamh ar alt 82.

An Nós Imeachta Formheasta Achomair

Tá an Nós Imeachta Formheasta Achomair leagtha amach in alt 202 agus alt 203 d'Acht na gCuideachtaí 2014 maidir le cúnamh airgeadais chun scaireanna a fháil.

Is le rún speisialta de chuid na cuideachta a dheonaítear an t-údarás chun an ghníomhaíocht shrianta a cheadú. Ní féidir leis an rún a bheith rite níos mó ná 12 mí roimh thosú na gníomhaíochta, agus ní mór cóip den dearbhú agus doiciméid eile de réir mar is gá a bheith faoi iamh leis an bhfógra faoin gcruinniú.

Ní mór cóip den dearbhú a bheith ceangailte leis an bhfógra faoin gcruinniú tráth nach luaithe ná 30 lá roimh dháta an chruinnithe chun an rún speisialta a rith, nó, má tá an rún á rith i scríbhinn, tráth nach luaithe ná 30 lá roimh shíniú an duine deiridh arna shíniú.

Déanann na stiúrthóirí nó tromlach de na stiúrthóirí an dearbhú a chomhlánú, i ndáil le hidirbheart faoi alt 82 nó alt 239 (toirmeasc ar iasachtaí do stiúrthóirí, daoine bainteacha) agus ní mór go sonrú sa dearbhú:

- na himthosca ina bhfuiltear ag dul i mbun an idirbhirt nó na comhshocraíochta;
- cineál an idirbhirt nó na comhshocraíochta;
- an duine nó na daoine a bhfuil an t-idirbheart nó an chomhshocraíocht le déanamh dóibh nó leo;
- na críche dá bhfuil an chuideachta ag dul i mbun an chomhshocraithe nó an idirbhirt;
- cineál an tsochair a fhabhróidh chuig an gcuideachta go díreach nó go neamhdhíreach ó dhul i

mbun an idirbhirt nó na comhshocraíochta; agus

- go bhfuil fiosrúchán iomlán déanta ag na dearbhóirí faoi chúrsaí na cuideachta agus, tar éis dóibh é sin a dhéanamh, gur tháinig siad ar an tuairim go mbeidh an chuideachta, tar éis di dul i mbun an idirbhirt nó na comhshocraíochta, in ann a cuid fiacha agus a cuid dliteanas eile a íoc nó a urscaoileadh ina n-iomláine de réir mar a bheidh siad dlite laistigh de thréimhse 12 mhí ón dáta ar a bhfuiltear ag dul i mbun an idirbhirt nó na comhshocraíochta.

Ní mór an dearbhú a chur faoi bhráid Chláraitheoir na gCuideachtaí **laistigh de 21 lá** tar éis an dáta ar a gcuirfead tús leis an ngníomhaíocht shrianta lena mbaineann.

Mura gcuirtear isteach an dearbhú laistigh den teorainn ama, fágann an mhainneachtain sin gur neamhbhailí é déanamh na gníomhaíochta. Faoi alt 203(4) d'Acht na gCuideachtaí 2014, tá sé de chumhacht ag an Ard-Chúirt an Nós Imeachta Formheasta Achomair a rinneadh go mícheart a bhailíochtú.

5.2 Laghdú ar Chaipiteal na Cuideachta nó athrú ar Chaipiteal na Cuideachta tar éis Atheagrú

Alt 84 d'Acht na gCuideachtaí 2014. Ceadáítear faoin alt sin do chuideachta a caipiteal a laghdú gan an gá le hidirghabháil cúirte, toisc go bhforáiltear ann do mhodh tánaisteach a bheidh le húsáid faoin Nós Imeachta Formheasta Achomair.

Faoi alt 84 d'Acht na gCuideachtaí 2014, ceadáítear do chuideachta, ach amháin má chuirtear toirmeasc air le bunreacht cuideachta, a caipiteal a laghdú ar bhealach ar bith agus dá bhrí sin:

- d'fhéadfadh sí an dliteanas ar cheann ar bith dá scaireanna a mhúchadh nó a laghdú i leith scairchaipitil nár íocadh;
- féadfaidh sí, cibé tríd an dliteanas ar cheann ar bith dá scaireanna a mhúchadh nó a laghdú nó gan é sin a dhéanamh, cealú a dhéanamh ar aon chaipiteal cuideachta íoctha atá cailte nó nach ionannas dó acmhainní atá ar fáil; nó
- féadfaidh sí, cibé tríd an dliteanas ar cheann ar bith dá scaireanna a mhúchadh nó a laghdú nó gan é sin a dhéanamh, aon chaipiteal cuideachta íoctha atá de bhreis ar riachtanais na cuideachta a íoc.

Tagraíonn caipiteal cuideachta, faoi alt 64 d'Acht na gCuideachtaí 2014, do luach comhiomlán, arna shloinneadh mar mhéid airgeadra, na comaoine a fuair an chuideachta i leith leithroinnt scaireanna na cuideachta agus an chuid sin de chaipiteal neamhainmnithe na cuideachta arna comhdhéanamh ag aistriú na suimeanna dá dtagraítear in alt 106(4) agus alt 108(3).

Foráil nua is ea alt 91(1) a chuireann ar a cumas do chuideachta a caipiteal a athrú ar atheagrú. Is féidir le cuideachta dul i mbun idirbhirt chun sócmhainní, gnóthais nó dliteanais nó teaghlaim a dhiúscairt do chomhlacht corpraithe eile i gcomaoin scaireanna nó urrús a leithroinnt ar chomhaltaí na cuideachta mar chomaoin (nó ar a cuideachta shealbhaíochta).

An Nós Imeachta Formheasta Achomair

Tá an Nós Imeachta Formheasta Achomair leagtha amach in alt 202 agus alt 204 d'Acht na gCuideachtaí 2014 maidir le laghdú ar chaipiteal na cuideachta nó athrú ar chaipiteal na cuideachta ar atheagrú.

Is le rún speisialta de chuid na cuideachta a dheonaítear an t-údarás chun an ngníomhaíocht shrianta a cheadú. Ní féidir leis an rún a bheith rite níos mó ná 12 mí roimh thosú na gníomhaíochta, agus mí mór cóip den dearbhú agus doiciméid eile nuair is gá a bheith faoi iamh leis an bhfógra faoin gcruinniú.

Ní mór cóip den dearbhú a bheith ceangailte leis an bhfógra faoin gcruinniú tráth nach luaithe ná 30 lá roimh dháta an chruinnithe chun an rún speisialta a rith, nó, má tá an rún á rith i scríbhinn, tráth nach luaithe ná 30 lá roimh shíniú an duine deiridh arna shíniú.

26 Baineann alt 106 le Fáil a scaireanna féin faoi alt 105 agus tagraíonn alt 108 don chumhacht chun scaireanna tosaíochta a eisíodh roimh an 5 Bealtaine 1959 a fhuascailt.

Déanann na stiúrthóirí nó tromlach de na stiúrthóirí an dearbhú a chomhlánú, i ndáil le hidirbheart faoi alt 84 nó alt 91. Ní mór go sonrúfaí sa dearbhú:

- na himthosca ina bhfuiltear ag dul i mbun an idirbhirt nó na comhshocraíochta;
- cineál an idirbhirt nó na comhshocraíochta;
- an duine nó na daoine a bhfuil an t-idirbheart nó an chomhshocraíocht le déanamh dóibh nó leo;
- méid iomlán shócmhainní agus dliteanas na cuideachta ar an dáta ba dhéanaí a bhí sé indéanta roimh an dearbhú a dhéanamh, agus in aon chás ar dháta nach luaithe ná 3 mhí roimh an dearbhú a dhéanamh;
- méid iomlán réamh-mheasta shócmhainní agus dliteanas na cuideachta díreach tar éis dhéanamh na gníomhaíochta srianta;
- go bhfuil fiosrúchán iomlán déanta ag na dearbhóirí faoi chúrsaí na cuideachta agus, tar éis dóibh é sin a dhéanamh, gur tháinig siad ar an tuairim go mbeidh an chuideachta in ann a cuid fiacha agus a cuid dliteanas eile a íoc nó a urscaoileadh ina n-iomláine laistigh den tréimhse 12 mhí tar éis na gníomhaíochta srianta; (arb iad na fiacha agus na dliteanas a sainaitníodh chun críche mhéid iomlán shócmhainní agus dliteanas na cuideachta agus gan iad íoctha ná urscaoilte go dtí seo) agus
- nach bhfuil fógra iarbhír ná fógra inchiallaithe ag na dearbhóirí go dtabhóidh an chuideachta aon dliteanas ábhartha, urghnách amach anseo laistigh den tréimhse 12 mhí tar éis dháta déanta an dearbhaithe.

Ní mór an dearbhú a chur faoi bhráid Chláraitheoir na gCuideachtaí **laistigh de 21 lá** tar éis an dáta ar a gcuirfead tús leis an ngníomhaíocht srianta lena mbaineann.

Níl aon éifeacht ag an dearbhú sin mura mbeidh tuarascáil ag gabháil leis. Tá an tuarascáil ina chuid den doiciméad agus ní mór go n-áireofaí inti ráiteas ó dhuine atá cáilithe chun a cheaptha, nó leanúint de bheith, ina iniúchóir reachtúil don chuideachta. Caithfidh an ráiteas a bheith i dtaobh cibé, i dtuairim an duine sin, an bhfuil an dearbhú míréasúnta nó nach bhfuil.

Mura gcuirtear isteach an dearbhú laistigh den teorainn ama, fágann an mhainneachtain sin gur neamhbhailí é déanamh na gníomhaíochta. Faoi alt 204(2) d’Acht na gCuideachtaí 2014, tá sé de chumhacht ag an Ard-Chúirt an Nós Imeachta Formheasta Achomair a cuireadh i gcrích go mícheart a bhailíochtú.

Iarratas a dhéanamh chun na Cúirte

Is é an modh eile le haghaidh an scairchaipiteal a laghdú trí iarratas chun na hArd-Chúirte ar ordú a dhaingniú. Ní mór don chuideachta a chur faoi deara fógra i dtaobh rith an rún a fhógairt ar a laghad uair amháin in 2 nuachtán laethúla a léitear sa cheantar ina bhfuil an oifig chláraithe nó an phríomháiit ghnó suite agus ní mór gach creidiúnaí atá ina gcónaí lasmuigh den Stát a chur ar an eolas tríd an ngnáthphost.

Tá sé de cheart ag creidiúnaithe agóid a dhéanamh nuair is féidir leo a léiriú go hinchreidte go bhfágfadh an laghdú go mbeadh sásamh a gcuid fiach i mbaol.

Ní mór an t-ordú cúirte a sheoladh chuig an CRO lena chlárú ina dhiaidh sin.

Cuideachtaí Neamhtheoranta

Féadfaidh Cuideachtaí Príobháideacha agus Cuideachtaí Poiblí Neamhtheoranta a gcuid caipitil cuideachta a laghdú faoi alt 1252 d’Acht na gCuideachtaí 2014. Ní mór rún speisialta a rith.

5.3 Tuarascáil ón Duine Neamhspleách – Nós Imeachta Formheasta Achomair

Ní bheidh aon éifeacht ag dearbhú de bhun alt 204/205/207 d’Acht na bliana 2014 chun críocha Acht na bliana 2014 mura rud é:

- go mbeidh tuarascáil ag gabháil leis ina bhfuil, ar a laghad, faisnéis ábhartha i gcomhréir leis na ceannteidil atá leagtha amach thíos, agus
- go bhfuil sé dréachtaithe ag duine atá cáilithe chun a cheaptha, nó leanúint de bheith, ina iniúchóir reachtúil de chuid na cuideachta tráth dhéanta na tuarascála.

Déanfar an tuarascáil a sheoladh chuig an gcuideachta is dearbhóir agus beidh an fhaisnéis seo a leanas ar a laghad inti:

- Mír tosaigh ina sainaitnítear dearbhú na stiúrthóirí agus doiciméid ag gabháil leis lena mbaineann an tuarascáil;

- II. Ráiteas ar fhreagrachtaí na stiúrthóirí;
- III. Ráiteas ar fhreagrachtaí an iniúchóra reachtúil;
- IV. Raon feidhme na hoibre a dhéanann iniúchóir reachtúil;
- V. Fíricí ábhartha eile (más ann) a raibh an t-iniúchóir reachtúil ag brath orthu agus é nó í ag teacht ar an tuairim nach bhfuil an dearbhú míréasúnta;
- VI. Tuairim an iniúchóra reachtúil nach míréasúnta é an dearbhú de bhun alt 204/205/207; agus
- VII. Dáta agus síniú an iniúchóra reachtúil a tháinig ar an tuairim, tar éis dó nó di an tuarascáil a thiomsú de bhun na Rialachán seo, nach míréasúnta é an dearbhú de bhun alt 204/205/207.

Tábla A agus Acht na gCuideachtaí 2014

Cuimsítear príomhfhórlacha toilteanacha dhlí na gcuideachtaí i gcás cuideachtaí atá faoi theorainn scaireanna i dTábla A den Chéad Sceideal a ghabhann le hAcht na gCuideachtaí 1963. Go dtí seo, i gcás fhoráil na gcuideachtaí atá corpraithe faoi na sean-achtanna, tá na fórlacha sin ina gcuid de na hAitheagail Chomhlachais. Ina ionad sin, is bunreacht atá ag cuideachtaí nua arna gcorprú faoi Chuid 2 d'Acht na gCuideachtaí 2014. I gcás cuideachta TEO, cuideachta phríobháideach faoi theorainn scaireanna, bíonn bunreacht aici atá i bhfoirm an bhunreacht i Sceideal 1 den Acht.

Tá go leor de na rialacháin ó Thábla A in Achtanna na gCuideachtaí 1963–2013 corpraithe sa Phríomh-Acht (Acht na gCuideachtaí 2014) anois mar fhorálacha toilteanacha nó mar fhorálacha éigeantacha. Tá cuid de na rialacháin ó Thábla A fágtha ar lár ar fad, mar shampla Rialacháin 10, 47, 52, 77, 79, 99 agus 108. Bhí rialachán 10 san áireamh cheana féin in Achtanna na gCuideachtaí roimhe seo mar alt 60 d'Acht na bliana 1963 agus bhí rialachán 99 san áireamh i dtéacs alt 182 d'Acht na bliana 1963. Féadfaidh cuideachta cuid de na rialacháin sin a chur san áireamh, más mian léi, mar rialacháin fhorlíontacha ag gabháil le bunreacht nua.

Ach amháin a mhéid a fhoráiltear dá mhalairt sa bhunreacht

I gcás ina ndéantar na rialacháin a chorprú san Acht nua i gcáil fórlacha toilteanacha, tá tagairt san Acht á rá go bhfuil feidhm ag an alt sin maidir le cuideachta TEO “ach amháin a mhéid a fhoráiltear dá mhalairt sa i mbunreacht na cuideachta”. Dá bhrí sin, mura rud é gur dhífheidhmigh an cuideachta an t-alt ina bunreacht, beidh feidhm ag na hailt sin maidir le cuideachta atá corpraithe mar chuideachta TEO.

An coinníoll, “Ach amháin a mhéid a fhoráiltear dá mhalairt i mbunreacht na cuideachta”, baineann sé leis na hailt seo a leanas in Acht nua na gCuideachtaí 2014.

- Alt 65 – An chumhacht chun scaireanna a chomhshó ina stoc
- Alt 66 – Scaireanna – alt 66(4) – cumhacht na cuideachta chun scaireanna infhuascailte a eisiúint
- Alt 69 – Leithroinnt Scaireanna – alt 69(4) – Is ag stiúrthóirí na cuideachta, agus acusan amháin, atá sé scaireanna a leithroinnt agus féadfaidh na stiúrthóirí scaireanna a leithroinnt ar dhaoine a mheasann siad gurb iad leas na cuideachta iad, roghanna orthu a dheonú dóibh, nó iad a dhiúscairt ar shlí eile dóibh.
- Alt 77, 78 agus 79 – Glao ar Scaireanna – Déileáiltear sna hailt sin leis na nósanna imeachta maidir le glao ar scaireanna
- Alt 80 – Liain – Go bhfuil lian tosaíochta ar gach scair (nach bhfuil láníochta) ag cuideachta le haghaidh an airgid go léir arna ghlaio nó is iníochta i leith na scaire sin.
- Alt 81 – Forghéilleadh Scaireanna – Faoin alt seo, ceadaítear do stiúrthóirí fógra a sheirbheáil ar chomhalta á rá go mbeidh ina thoradh ar ghlaio gan íoc go bhforghéillfean na scaireanna sin, is féidir a chur i bhfeidhm le rún ó na stiúrthóirí.
- Alt 83 – Athrú ar Chaipiteal na Cuideachta – ceadaítear don chuideachta scaireanna a chomhdhlúthú, nó luach ainmniúil aon scaireanna dá cuid a mhéadú nó a laghdú.
- Alt 84 – Laghdú ar Chaipiteal Cuideachta – ceadaítear don chuideachta a caipiteal cuideachta a laghdú ar aon bhealach is fóirsteanach léi ag baint úsáide as an Nós Imeachta Formheasta Achomair nó le rún arna dhaingniú ag an gcúirt.
- Alt 88 – Athrú ar chearta a ghabhann le cineálacha speisialta scaireanna
- Alt 94 – Aistriú scaireanna agus bintiúr – alt 94(8) – maidir le rialáil ionstraimí agus go bhfuil an t-aistriú scaireanna gan dochar don Acht um Aistriú Stoic 1963.
- Alt 95 – maidir le cumas na stiúrthóirí chun diúltú an t-aistriú scaireanna a chlárú.
- Alt 96-Alt 97 – Tarchur scaireanna in imthosca speisialta – (bás scairshealbhóra) (cumaisc).
- Alt 124 agus Alt 125 – Nós Imeachta maidir le dearbhuithe, íocaíochtaí díbhinní.
- Alt 126 – Scaireanna bónais
- Alt 144 – Ceapadh stiúrthóirí.

- Alt 148 – Stiúrthóir do scaradh le hoifig.
- Alt 155 – Luach saothair stiúrthóra.
- Alt 158-Alt 165 – A bhaineann le himeachtaí stiúrthóirí.
- Alt 178 – Tionól cruinnithe ginearálta urghnácha ag comhaltaí
- Alt 180 – Daoine atá i dteideal fógra a fháil faoi chruinnithe.
- Alt 181 – Fógra faoi Chruinnithe Ginearálta – alt 181(6) – ní bheidh imeachtaí ag cruinniú ó bhail toisc gur mainníodh de neamart fógra faoin gcruinniú a thabhairt.
- Alt 182 – Córam – alt 182(2) – is é a bheidh i gcóram do chruinniú beirt chomhaltaí i láthair – 1 duine amháin i gcás cuideachta comhalta aonair.
- Alt 186 – Alt 187 – Gnó agus imeachtaí ag cruinnithe.
- Alt 188 – Vóta na gcomhaltaí
- Alt 218 – Fógra a sheirbheáil ar chomhaltaí
- Alt 229 – Leasanna Eile stiúrthóirí – féadfaidh stiúrthóir teacht chun a bheith ina oifigeach de chuideachta eile arna cur chun cinn ag an gcuideachta nó ina bhféadfadh an chuideachta a bheith ina scairshealbhóir.
- Alt 230 – Cumhachtaí stiúrthóirí chun gníomhú i gcáil ghairmiúil don chuideachta.

Tá réimsí áirithe de thábla A curtha san áireamh in Acht na gCuideachtaí 2014 mar fhorálacha éigeantacha. Áirítear leis na rialacháin sin:

- an fhoirm maidir le ceapadh seachvótálaí (alt 183 – alt 184) – rialachán 69 go dtí rialachán 71 cé gur féidir foráil a dhéanamh sa bhunreacht don líon seachvótálaithe is féidir a bheith i láthair.
- ionadaíocht comhlachtaí corpraithe ag cruinnithe (alt 185) – rialachán 74
- athnuachan ar scairdheimhniú sa chás ina bhfuil sé aghloite, cailte nó scriosta – (alt 99(6)) rialachán 9
- síniú agus tarraingt ionstraimí soshannta agus fáltas a dhéanamh ar cibé modh a chinneadh na stiúrthóirí le rún – (alt 164) rialachán 88.

AN OIFIG UM CHLÁRÚ CUIDEACHTAÍ
Oifig Poiblí: Teach Bloom, Plás Gloucester Íochtarach, BÁC 1
Fiosruithe: Bóthar Uí Bhriain, Ceatharlach, R93 E920

Lóghlao: 1890 220 226
Fón: +353 1 804 5200
Ríomhphost: info@cro.ie **Láithreán:** www.cro.ie

COMPANIES REGISTRATION OFFICE
Public Office: Bloom House, Gloucester Place Lower, Dublin 1
Postal Enquiries: O'Brien Road, Carlow, R93 E920

Lo Call: 1890 220 226
Tel: +353 1 804 5200
Email: info@cro.ie **Web:** www.cro.ie